

1. Obiekt

KOŚCIOŁ PARAFIALNY p. w. ŚW. JANA CHRZCICIELA

114/11

2. Czas powstania

XVI-XVII-XIX w.

3. Miejscowość

BISKUPIEC

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres Biskupiec w rynku

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo Olsztyn

gmina Biskupiec
pow. OLSZTYN

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Bischdorf, Bifchofsburg
Biskupiec Reszelski lub
Warmiński

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo Olsztyn

powiat Biskupiec

8. Właściciel i jego adres

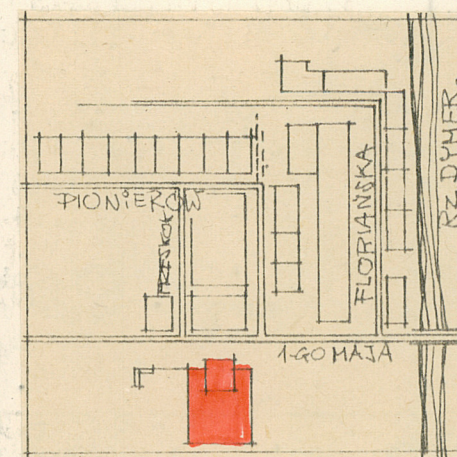
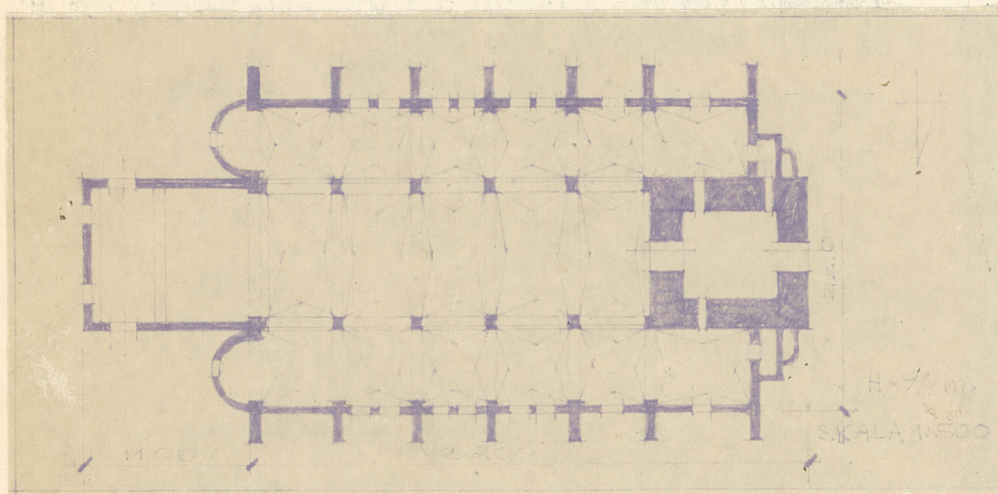
Parafia Rzymsko-Katolicka
w Biskupcu

9. Użytkownik i jego adres

Parafia Rzymsko-Katolicka
w Biskupcu

10. Rejestr zabytków

Nr A-122 data 13.09.1949
(B112)

autor zdjęć
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

Dariusz Chodkowski - plany sytuacyjne, rzuty
15.VII.1979 r.
WKZ Olsztyn

Lokacja miasta nastąpiła 17.X.1395 roku z rąk biskupa Henryka Sorbona. W 1414 roku podczas wojny polsko-krzyżackiej zostało zupełnie zniszczone, później w roku 1521, 1652, 1692, 1766 stawało się łupem wojen i pożarów. Kościół parafialny istniał już przed lokacją miasta. Podobnie jak miasto i kościół często stawał się pastwą ognia i wojny. W 1505 roku biskup Łukasz Waczenrode na jego odbudowę przekazał materiał z rozebranego ze względów partyficycyjnych kościoła Ducha św. przy zamku Lidzbarskim. Biskup Maciej Kromer konsekrował kościół 26.IV.1580 roku.

Drewniana wieża spaliła się 13.V.1651 roku i była odbudowana w roku 1668. Ponownie spalona 26.II.1700 r. i została odrestaurowana w 1717 roku. Przy ostatnim pożarze wieży wiele ucierpiało także kościół, który odbudowano i powiększono o prezbiterium w latach 1728-1734. Kościół spalił się wraz z miastem 21.IV.1766r. W 1838 roku kościół był odbudowany, poszerzony o nawy boczne w latach 1881-1882.

W 1908 roku następna odbudowa kościoła. Nie oszczędziła go jednak ostatnia wojna i w latach 1948-1949 znów został odbudowany. Kościół stylowo niejednolity.

Kościół usytuowany w centrum miasta przy rynku, orientowany, murowany z cegły, częściowo na podmurówce z kamienia, korpus trój-nawowy w wydzielonym prezbiterium zamkniętym ścianą prostą.

Od zachodu wieża na planie kwadratu, częściowo wtopiona w korpus nawowy. Wieża flankowana półkolistymi wieżyczkami mieszczącymi schody, po bokach wieżyczek kruchty.

Portal główny na osi środkowej wieży zamkniętej półkoliście o uskokowo profilowanych ościeżach. Od zewnątrz w wieży trzy kondygnacje ostrołukowych blend, między kondygnacjami pasma płasko tynkowanego gzymsu kordonowego.

Korpus kościoła od zewnątrz opilastrowany. Otwory okienne w rozprofilowanych wnękach zamkniętych półkoliście. Elewację wieńczy gzyms uskokowo profilowany gzyms wieńczący.

Prezbiterium zamknięte ścianą prostą, sklepienie kolebką na gurtach. W jego częściach bocznych zakrystie i emporie przykryte sklepieniami krzyżowymi. Nawy boczne przykryte sklepieniami krzyżowymi. U nasady sklepień gierowany gzyms. Kościół przykrywa dach dwuspadowy.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
10 230 m ³	924 m ²	sakrałne	sakrałne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
<p>Sklepienia i dachy zniszczone w czasie pożaru w 1945 roku. Kościół został odbudowany w latach 1948-49.</p>		<p>Ogólny stan zachowania ścian zewnętrznych dobry, ściany wewnętrzne, sklepienia i konstrukcja dachowa nie wymagają pilnych prac konserwatorskich. Kościół posiada instalację elektryczną.</p>	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			
<p>15.VII.1979 r. Ogólnie stan zachowania kościoła dobry, nie wymaga pilnych prac konserwatorskich.</p>			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

- Archiwum Diecezji Warmińskiej w Olsztynie:

- Acta Visitationis 6 s 93
- Acta Visitationis 7 s 351
- Acta Visitationis 46 s 29
- Acta Visitationis 65 s 97
- Acta Visitationis 68 s 31, 50, 87, 132, 140
- Quaestiones Synodales 1878, 1903, 1913
- Codex Diplomaticus Warmiensis 111 s 202, 280, 506
- Scriptores Rerum Warmiensium T I s 400
- Pastoralblatt für Diözese Ermland 1883 s 126

22. Bibliografia

- A. Boetticher: Die Bau - und Kunstdenkmäler der Provinz Ostpreussen T IV s 26
- G. Dehio - Deutschordenland Preussen - Berlin 1952 s 233
- Zeitschrift für die Geschichte und Altertumskunde Ermlands 11/ 1897 s 270
- R. Teichert, Geschichte der Stadt Bischofsburg, Bischofsburg b v EK 1937 s 595

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

mgr W. Chruszczyńska
15.VII.1979 r.
Olsztyn

26. Sprawdził